

T-39/2025.

Belváros-Lipótváros Budapest
Főváros V. kerület Önkormányzata
Polgármester

A Képviselő-testület nyilvános ülésének anyaga
(2011. évi CLXXXIX. törvény 46. § (1) bek. alapján)

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület ülésére

Tárgy: Döntés köztéri műalkotás elhelyezéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából köztéri alkotás létrehozásáról döntött. A 2022-ben meghirdetett nyilvános pályázat lezárását követően megvalósításra kiválasztott alkotás a Széchenyi István tér teljes felújításához fog illeszkedni, azonban a jelenleg benyújtott tervdokumentáció tárgya egy ideiglenes állapot megvalósítása az MTA épületének felújítási munkálataival összhangoltan a bicentenárium előtt.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény, valamint a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló törvény alapján a Képviselő-testület döntése szükséges művészeti alkotás közterületen történő elhelyezéséhez. A Képviselő-testület 313/2022. (XII. 16.) számú B-L. Ö. határozatával elvi hozzájárulását adta az évfordulóhoz kapcsolódó alkotás kiválasztásához, azzal hogy az elhelyezéshez a Képviselő-testület további döntése szükséges.

A településkép védelméről szóló önkormányzatai rendelet szerint az egyes közterületek felújítása, átépítése csak az adott közterületre vonatkozó közterület-alakítási terv alapján véggezhető, ezért jelen előterjesztés tárgya a benyújtott közterület-alakítási tervről való döntés.

A tervezett alkotás bemutatása és főépítési értékelése:

Az ideiglenes állapotra tervezett köztéri műalkotás tervezési helyszíne a Magyar Tudományos Akadémia főhomlokzata előtti járdaszakasz. Az érintett járdaszakasz új andezit térburkolatot kap, ahol - a benyújtott tervdokumentáció szerint - integráltan adott számú és méretű tartós mészke lapot helyeznek el. Az elhelyezés a főhomlokzati síkkal párhuzamosan történik oly módon, hogy az így létrejövő idővonal 200. köve a székház homlokzatának Duna felőli rizalitjára essen. A mészke elemek felületébe bemarással tervezett, jelenleg kialakítandó feliratok az előterjesztés mellékletében szerepelnek, a későbbi feliratok jóváhagyásához az *Emberi Jogi, Nemzetiségi, Egyházi és Kulturális Bizottság* döntése szükséges.

A megismert dokumentációban bemutatott ideiglenes köztéri alkotás településképi szempontból elfogadható, mind megjelenésében, mind anyaghasználatában méltó módon kapcsolódik a világörökségi területhez, az ideiglenes megvalósíthatóság elnére környezetéhez érzékenyen illeszkedik.

Az előterjesztést véleményezésre megküldtem az *Emberi Jogi, Nemzetiségi, Egyházi és Kulturális Bizottság*, valamint a *Tulajdonosi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság* részére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

Szűcs

Határozati javaslatok:

Emberi Jogi, Nemzetiségi, Egyházügyi és Kulturális Bizottság határozati javaslata

1. határozati javaslat:

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének *Emberi Jogi, Nemzetiségi, Egyházügyi és Kulturális Bizottsága* a Képviselő-testületnek **elfogadásra javasolja** Budapest V. kerület, Széchenyi István tér közterületi ingatlanon ideiglenes köztéri műalkotás létrehozását, Csillag Katalin (É/1 01-6012) és Koszorú Lajos (TT/1 01-1346) tervezők által készített közterület-alakítási terv alapján.
(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Tulajdonosi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság határozati javaslatai

1. határozati javaslat:

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének *Tulajdonosi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága* a Képviselő-testületnek **elfogadásra javasolja** Budapest V. kerület, Széchenyi István tér közterületi ingatlanon ideiglenes köztéri műalkotás létrehozására irányuló, Csillag Katalin (É/1 01-6012) és Koszorú Lajos (TT/1 01-1346) tervezők által készített **közterület-alakítási tervet**.
(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

2. határozati javaslat:

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének *Tulajdonosi, Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága* a Képviselő-testületnek **elfogadásra javasolja** Budapest V. kerület, Széchenyi István tér közterületi ingatlanon **ideiglenes köztéri műalkotás létrehozását**, Csillag Katalin (É/1 01-6012) és Koszorú Lajos (TT/1 01-1346) tervezők által készített közterület-alakítási terv alapján.
(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Képviselő-testületi határozati javaslatok

1. határozati javaslat:

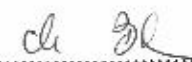
Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete **elfogadja** Budapest V. kerület, Széchenyi István tér közterületi ingatlanon ideiglenes köztéri műalkotás létrehozására irányuló, Csillag Katalin (É/1 01-6012) és Koszorú Lajos (TT/1 01-1346) tervezők által készített **közterület-alakítási tervet és felkéri a Polgármestert az E-TÉR rendszerbe történő feltöltésére**.
(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

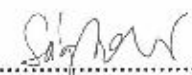
2. határozati javaslat:

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete **hozzájárul** Budapest V. kerület, Széchenyi István tér közterületi ingatlanon **ideiglenes köztéri műalkotás elhelyezéséhez**, Csillag Katalin (É/1 01-6012) és Koszorú Lajos (TT/1 01-1346) tervezők által készített közterület-alakítási terv alapján.
(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

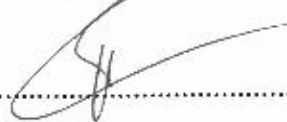
Budapest, 2025. 03. 06.

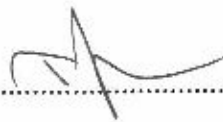

Szentgyörgyvölgyi Péter
polgármester
előterjesztő

Egyetért:
dr. Balla Valéria
alpolgármester

Készítette/szakreferens:
Sági Adrienn
főépítész

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Ebergényi Imre
aljegyző

dr. Tusor Gabriella
jegyző

Mellékletek:

1. melléklet: a köztéri alkotás ideiglenes terve
2. melléklet: a köztéri alkotás koncepcióterve

1. melléklet a

/2025. számú előterjesztéshez

Tartalom:

MTA megrendelői nyilatkozat

Tervezői nyilatkozat közterület-alakítási tervhez

Tervezett ideiglenes állapot közterület-alakítási terve

Széchenyi István tér közmű helyszínrajz

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi
Önkormányzata

1051 Budapest V. kerület,
Erzsébet tér 4.

Iktatószám: 2/5/2023/FT

Tárgy: Közterület alakítási terv
engedélyezése iránti kérelem

Nyilatkozat

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulóját a Magyar Tudományos Akadémia egy, a Széchenyi téren elhelyezendő műalkotással kívánja megörökíteni. A műalkotás tervezésére és megvalósítására az MTA a Budapest Főváros Önkormányzatával közösen „Tudománytér” elnevezéssel pályázatot írt ki. A 2022. december 15-ig beadott pályaművek közül a „Határtalan történet” elnevezésű pályázat megvalósítása nyert támogatást, amely 200 darab tardosi mészkőlapból álló, burkolatba süllyesztett idővonallal jeleníti meg a tudományos élet kiemelt eseményeit. A műalkotás terveihez, mint szerzői műhöz fűződő korlátlan felhasználói jogokat és a tárgyasult műalkotáselemek tulajdonjogát az MTA a 9/10/2023/FT iktatószámon nyilvántartott megállapodással megszerezte. A műalkotás építtetője és tulajdonosa a Magyar Tudományos Akadémia.

Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 248. § (1) bekezdése alapján az Országgyűlés a Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonában álló Széchenyi István teret annak hatékony üzemeltetése, kezelése, továbbfejlesztése és egységes koncepció szerint megvalósuló közterület használati, engedélyeztetési, valamint ellenőrzési rendszer kialakítása és működtetése céljából a törvény erejénél fogva 2022. augusztus 1-vel, ingyenesen az állam tulajdonába adta. Az ingatlanok továbbfejlesztését az állam – az ingatlanok 99 évre szóló ingyenes vagyonkezelésbe adása mellett – a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata (a továbbiakban: Vagyonkezelő) útján látja el.

Az MTA képviseletében eljárva jelen nyilatkozat keretében az elektronikusan csatolt tervlapok és műleírás szerinti tartalommal kérjük a műalkotások elhelyezéséhez szükséges közterület alakítási terv engedélyezését.

Budapest, 2023. január 24.

Kollár László

KÖZTÉRI ALKOTÁS

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ALAPÍTÁSÁNAK 200. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

KÖZTERÜLET ALAKÍTÁSI TERV TERVEZŐI NYILATKOZAT

2025. január

MEGRENDELŐ: Magyar Tudományos Akadémia Titkársága

TERVEZŐ: Koszorú Lajos, településképi tervező

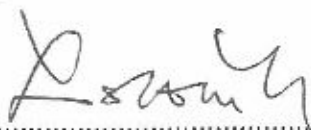
TR 01-1346, TT/1 01-1346

Alulírott tervező kijelentem, hogy a tervekben és a műszaki leírásban foglalt megoldások megfelelnek:

- az 1995. évi LIII. számú, a környezet védelméről szóló törvény,
- a 2023. évi C. számú, a magyar építészetről szóló törvény,
- a 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet,
- a településképi védelméről szóló Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2020. (I.30.) számú önkormányzati rendelete előírásainak.

Kijelentem továbbá, hogy

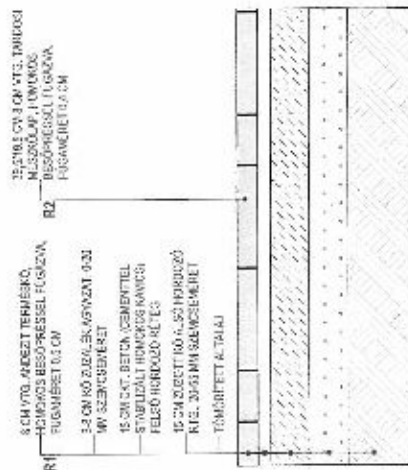
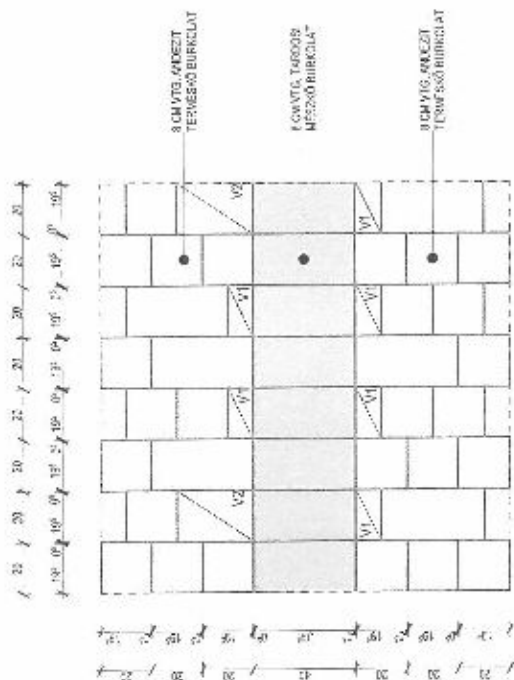
- az általam tervezett építészeti-műszaki megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, általános érvényű és eseti előírásoknak, követelményeknek,
- a tervezéshez szükséges, előírt tervezői jogosultsággal rendelkezem. A tervezői jogosultságok és ezek érvényessége a névjegyzéket vezető kamara által működtetett elektronikus névjegyzékből közvetlenül lekérdezhetők.

Koszorú Lajos
TT/1 01-1346

Negleghyzs:

A nyelvszakmunkázók a szerzői jogról szóló törvény értelmében, a szerzői szellemi tulajdonról nem, csak a szerzői elvétel, vagy más célra felhasználás, csak a szerzővel való egyeztetés és az építési költség megfizetése nyomán szabad.

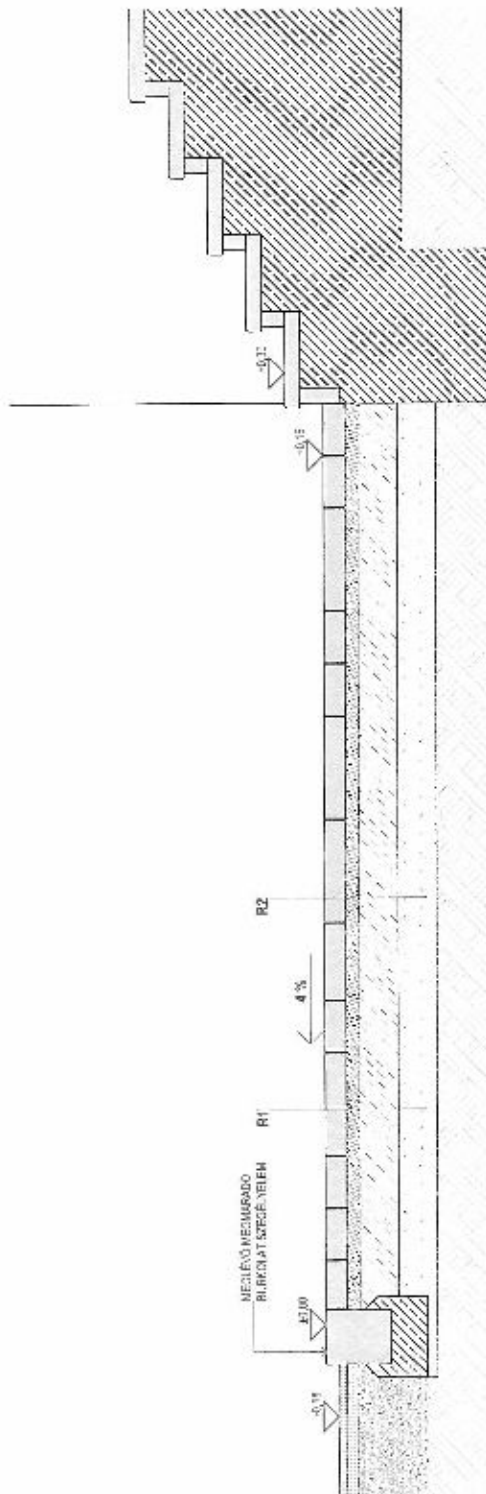

REFS2MET32ER

21. BUKKOLATOSZTÁS

VI-ANDZIT TERVÉSKÖLAP VÁGOTT ELEM 9.519.5 DM

W2: AND=ZIT FERVESKLOP VAGOTT ELEM 19.5/29.5 CM

VERGEGENSTÄNDLICHKEIT

[illegible]

Megjegyzés:

A hatóságok mindig a szerző jogát az első körben vizsgálják meg, és ha a szerző jogát nem találják meg, akkor a szerző jogát nem vizsgálják meg. Ezért a szerző jogát mindig az első körben vizsgálják meg, és ha a szerző jogát nem találják meg, akkor a szerző jogát nem vizsgálják meg.

 $\pm 0.00 \div +104.265$

REFERENCES

1946-1947 TUDOMÁNYOS AKADÉMIA, TITKÁRSÁG
1951 BUDAPEST, MÁRCIUS 1.

TRAFÓ.ÉSKÉZ
TERVEZŐ:
KOSZCZULAKOS
TR 01-1345
TT 01-1346

VEZETŐI TÁRSELSÉG

CELLULOSE KATALIN
 20190602

IMPULSE

CHEN KENG RONG

ELZINTER-SOCS ZSÓFIA FRUZZSNA

TERVEZÉS CÍME: MTA 200 KÖZTÉRI ALKOTÁS
105. BUDAPEST, SZÉCHENYI ISTVÁN TÉR 9.

TAVV. NEGATIVEZÉSÉ:

KÖZTERÜLET-ALAKÍTÁSTERV

T=5.4 & FIVE.

40832MET82ET 65 363215TRA.20K

4:1330

EW: 1.50%,
1.5

18-10-2017 14:00

1

É-1.05

Megjegyzés:

A tervdokumentáció a szerzői jogról szóló törvény értelmében, a szerző szellemi tulajdonát képezi. A tervtől eltérni, vagy más célra felhasználni, csak a tervezővel való egyeztetés és az építési hatóság engedélye nyomán szabad.

Az új térburkolat geometriája és lejtési viszonyai a meglévő állapotot követi le.

± 0,00 = +104,265

MEGRENDELŐ:

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA
1051 BUDAPEST, NÁDOR UTCA 7.

TELEPÜLÉSKÉP TERVEZŐ:

KOSZORÚ LAJOS
TR 01-1346
TT/1 01-1346

VEZETŐ TERVEZŐ:

CSILLAG KATALIN
É/1 01-8012

ÉPÍTÉSZEK:

BATÓ BLANKA
CHEN MING RONG
SZUNTER-SOÓS ZSÓFIA FRUZZSINA

TERVEZÉS CÍME:

MTA 200 KÖZTÉRI ALKOTÁS
1051 BUDAPEST, SZÉCHENYI ISTVÁN TÉR 9.

TERV MEGNEVEZÉSE:

KÖZTERÜLET-ALKÍTÁSI TERV

TERVLAP CÍME:

LÁTVÁNY

LÉPTÉK

É-1.07

DÁTUM: 2025. 01. 31.

A Magyar Tudományos Akadémiát Szechenyi István alapította 1825 - ben. A bicentenáriumi ünnepi évben a Székház előtt lefektetett idővonal mellett végigsétálva megismerheti a tudás, a nemzet és az egyetemes tudomány szolgálatában álló intézmény első 200 éves történetének kiemelkedő eseményeit, amelyekről hosszabban is olvashat az idővonal.mta.hu honlapon. Az oldalt az itt látható QR-kóddal is elérheti.

Állítottatta a Magyar Tudományos Akadémia 2025-ben.

Gróf Széchenyi István országgyűlési felajánlása a Magyar Tudós Társaság megalapítása érdekében.

It is a good idea to have a small, light-colored, heavy-duty bag or container to hold the material. This will help to keep the material dry and prevent it from becoming moldy. The bag should be sealed tightly and labeled with the date and location of the find. The bag should be stored in a cool, dry place until it can be taken to a laboratory for analysis.

ИЗДАТЕЛЬСТВО «НАУКА»
ЛЕНИНГРАДСКОЕ ОТДЕЛЕНИЕ

90418111 90416111 90070627225	90418111 90416111 90070627225
-------------------------------------	-------------------------------------

6013 TEATNY COLLEGE

2404-213	
----------	--

DATE BLANK
DATE 10/2/2006

0007546472 500915 23

6381 PAVANILLO, S. 2223, 1934/1934
SOUTH AFRICA: NORTHERN

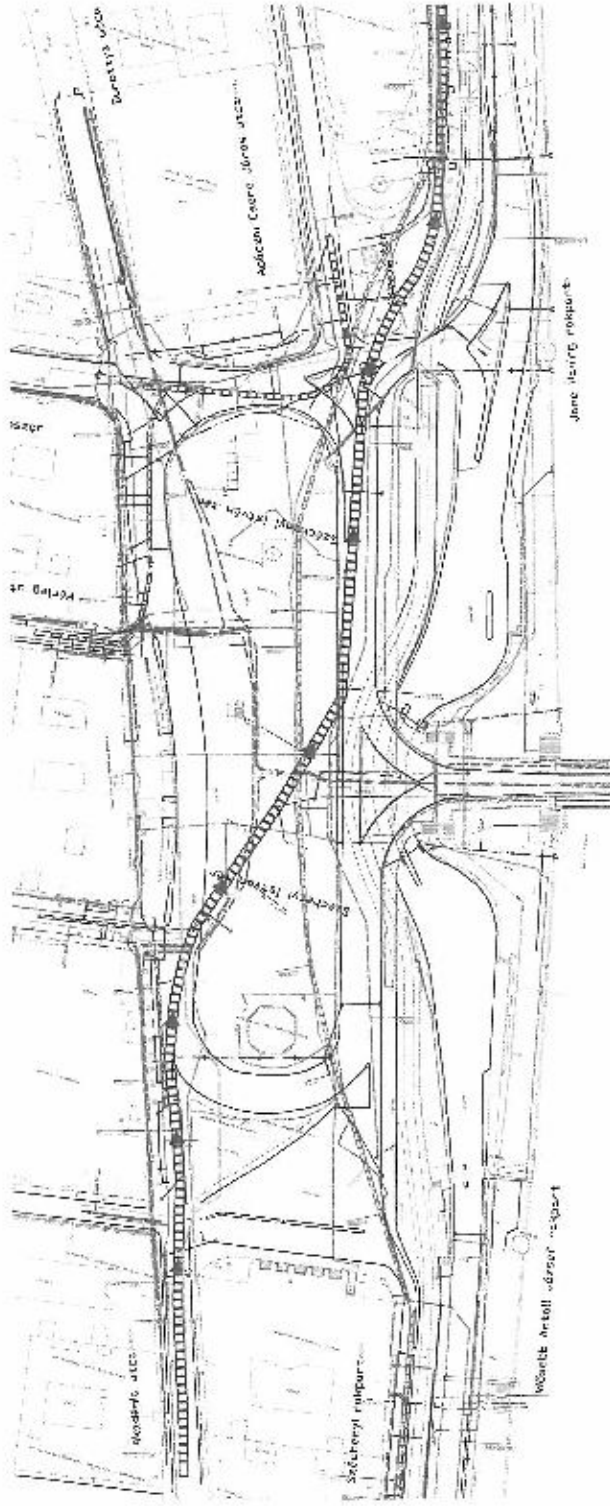
2009-2010

מאמרים

THE JOURNAL OF THE

Q. 100	
--------	--

E-108

Project Name	Project Number	Project Location	Project Status
Project A	001	Project A Location	Project A Status
Project B	002	Project B Location	Project B Status
Project C	003	Project C Location	Project C Status
Project D	004	Project D Location	Project D Status
Project E	005	Project E Location	Project E Status
Project F	006	Project F Location	Project F Status
Project G	007	Project G Location	Project G Status
Project H	008	Project H Location	Project H Status
Project I	009	Project I Location	Project I Status
Project J	010	Project J Location	Project J Status

Notes: This is a preliminary sketch of the project. The final design will be based on the detailed survey and the client's requirements. The project is subject to change without notice.

UNIVERSITY OF THE PACIFIC

SCHOOL OF ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF ARCHITECTURE

FACULTY OF ARCHITECTURE

SCHOOL OF DESIGN

DEPARTMENT OF DESIGN

FACULTY OF DESIGN

SCHOOL OF PLANNING

DEPARTMENT OF PLANNING

FACULTY OF PLANNING

SCHOOL OF URBAN STUDIES

DEPARTMENT OF URBAN STUDIES

FACULTY OF URBAN STUDIES

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL STUDIES

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL STUDIES

FACULTY OF ENVIRONMENTAL STUDIES

SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH

FACULTY OF PUBLIC HEALTH

SCHOOL OF MEDICINE

DEPARTMENT OF MEDICINE

FACULTY OF MEDICINE

SCHOOL OF LAW

DEPARTMENT OF LAW

FACULTY OF LAW

SCHOOL OF BUSINESS

DEPARTMENT OF BUSINESS

FACULTY OF BUSINESS

SCHOOL OF EDUCATION

DEPARTMENT OF EDUCATION

FACULTY OF EDUCATION

SCHOOL OF SOCIAL WORK

DEPARTMENT OF SOCIAL WORK

FACULTY OF SOCIAL WORK

SCHOOL OF NURSING

DEPARTMENT OF NURSING

FACULTY OF NURSING

SCHOOL OF HEALTH SCIENCES

DEPARTMENT OF HEALTH SCIENCES

FACULTY OF HEALTH SCIENCES

SCHOOL OF PHYSICAL EDUCATION

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION

SCHOOL OF RECREATION MANAGEMENT

DEPARTMENT OF RECREATION MANAGEMENT

FACULTY OF RECREATION MANAGEMENT

SCHOOL OF LEISURE STUDIES

DEPARTMENT OF LEISURE STUDIES

FACULTY OF LEISURE STUDIES

SCHOOL OF YOUTH STUDIES

DEPARTMENT OF YOUTH STUDIES

FACULTY OF YOUTH STUDIES

SCHOOL OF AGING STUDIES

DEPARTMENT OF AGING STUDIES

FACULTY OF AGING STUDIES

SCHOOL OF GENDER STUDIES

DEPARTMENT OF GENDER STUDIES

FACULTY OF GENDER STUDIES

SCHOOL OF WOMEN'S STUDIES

DEPARTMENT OF WOMEN'S STUDIES

FACULTY OF WOMEN'S STUDIES

SCHOOL OF MEN'S STUDIES

DEPARTMENT OF MEN'S STUDIES

FACULTY OF MEN'S STUDIES

SCHOOL OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

DEPARTMENT OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

FACULTY OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

SCHOOL OF CONTINUING EDUCATION

DEPARTMENT OF CONTINUING EDUCATION

FACULTY OF CONTINUING EDUCATION

SCHOOL OF PROFESSIONAL STUDIES

DEPARTMENT OF PROFESSIONAL STUDIES

FACULTY OF PROFESSIONAL STUDIES

SCHOOL OF EXECUTIVE EDUCATION

DEPARTMENT OF EXECUTIVE EDUCATION

FACULTY OF EXECUTIVE EDUCATION

SCHOOL OF LEADERSHIP STUDIES

DEPARTMENT OF LEADERSHIP STUDIES

FACULTY OF LEADERSHIP STUDIES

SCHOOL OF MANAGEMENT STUDIES

DEPARTMENT OF MANAGEMENT STUDIES

FACULTY OF MANAGEMENT STUDIES

SCHOOL OF ORGANIZATIONAL STUDIES

DEPARTMENT OF ORGANIZATIONAL STUDIES

FACULTY OF ORGANIZATIONAL STUDIES

SCHOOL OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

DEPARTMENT OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

FACULTY OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

SCHOOL OF LABOR RELATIONS

DEPARTMENT OF LABOR RELATIONS

FACULTY OF LABOR RELATIONS

SCHOOL OF INDUSTRIAL RELATIONS

DEPARTMENT OF INDUSTRIAL RELATIONS

FACULTY OF INDUSTRIAL RELATIONS

SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION

DEPARTMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION

FACULTY OF PUBLIC ADMINISTRATION

SCHOOL OF GOVERNMENT STUDIES

DEPARTMENT OF GOVERNMENT STUDIES

FACULTY OF GOVERNMENT STUDIES

SCHOOL OF INTERNATIONAL STUDIES

DEPARTMENT OF INTERNATIONAL STUDIES

FACULTY OF INTERNATIONAL STUDIES

SCHOOL OF GLOBAL STUDIES

DEPARTMENT OF GLOBAL STUDIES

FACULTY OF GLOBAL STUDIES

SCHOOL OF AREA STUDIES

DEPARTMENT OF AREA STUDIES

FACULTY OF AREA STUDIES

SCHOOL OF REGIONAL STUDIES

DEPARTMENT OF REGIONAL STUDIES

FACULTY OF REGIONAL STUDIES

SCHOOL OF LOCAL STUDIES

DEPARTMENT OF LOCAL STUDIES

FACULTY OF LOCAL STUDIES

SCHOOL OF COMMUNITY STUDIES

DEPARTMENT OF COMMUNITY STUDIES

FACULTY OF COMMUNITY STUDIES

SCHOOL OF URBAN PLANNING

DEPARTMENT OF URBAN PLANNING

FACULTY OF URBAN PLANNING

SCHOOL OF REGIONAL PLANNING

DEPARTMENT OF REGIONAL PLANNING

FACULTY OF REGIONAL PLANNING

SCHOOL OF LOCAL PLANNING

DEPARTMENT OF LOCAL PLANNING

FACULTY OF LOCAL PLANNING

SCHOOL OF COMMUNITY PLANNING

DEPARTMENT OF COMMUNITY PLANNING

FACULTY OF COMMUNITY PLANNING

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL PLANNING

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PLANNING

FACULTY OF ENVIRONMENTAL PLANNING

SCHOOL OF URBAN DESIGN

DEPARTMENT OF URBAN DESIGN

FACULTY OF URBAN DESIGN

SCHOOL OF REGIONAL DESIGN

DEPARTMENT OF REGIONAL DESIGN

FACULTY OF REGIONAL DESIGN

SCHOOL OF LOCAL DESIGN

DEPARTMENT OF LOCAL DESIGN

FACULTY OF LOCAL DESIGN

SCHOOL OF COMMUNITY DESIGN

DEPARTMENT OF COMMUNITY DESIGN

FACULTY OF COMMUNITY DESIGN

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL DESIGN

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL DESIGN

FACULTY OF ENVIRONMENTAL DESIGN

SCHOOL OF URBAN ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF URBAN ARCHITECTURE

FACULTY OF URBAN ARCHITECTURE

SCHOOL OF REGIONAL ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF REGIONAL ARCHITECTURE

FACULTY OF REGIONAL ARCHITECTURE

SCHOOL OF LOCAL ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF LOCAL ARCHITECTURE

FACULTY OF LOCAL ARCHITECTURE

SCHOOL OF COMMUNITY ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF COMMUNITY ARCHITECTURE

FACULTY OF COMMUNITY ARCHITECTURE

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE

FACULTY OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE

SCHOOL OF URBAN PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF URBAN PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF URBAN PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF URBAN PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF URBAN PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF URBAN PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF REGIONAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF LOCAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF COMMUNITY PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

FACULTY OF ENVIRONMENTAL PLANNING AND DESIGN

SCHOOL OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF URBAN ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF REGIONAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF LOCAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF COMMUNITY ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

FACULTY OF ENVIRONMENTAL ARCHITECTURE AND DESIGN

SCHOOL OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF URBAN PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF REGIONAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF LOCAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF COMMUNITY PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

SCHOOL OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

FACULTY OF ENVIRONMENTAL PLANNING, DESIGN, AND ARCHITECTURE

2. melléklet a /2025. számú előterjesztéshez

Tartalom:

Közterület-alakítási terv műszaki leírás

Pályázati műleírás

Pályázati dokumentáció

Határtalan történet – megjelentendő szöveg

Tudománytér pályázat zárójelentés

KÖZTÉRI ALKOTÁS A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ALAPÍTÁSÁNAK 200.
ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

KÖZTERÜLET ALAKÍTÁSI TERV

MŰSZAKI LEÍRÁS

Megrendelő és tervezők jegyzéke

Megrendelő: Magyar Tudományos Akadémia Titkársága

Helyszín: 1051 Budapest, Nádor utca 7.

Építész tervezők: Koszorú Lajos, településképi tervező
TR 01-1346, TT/1 01-1346

Csillag Katalin, építész, vezető tervező,
É/1 01-6012

Bató Blanka, építész,

Chen Ming Rong, építész,

Szunter-Soós Zsófia Fruzsina, építész

Tervjegyzék

Jogi szempontból a tervezés során a **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú melléklete**; a **Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2020. (I. 30.) önkormányzati rendelete a településképvédelméről szóló rendelet 14. pontja, 25. §-a** valamint a főépítészeti egyeztetés során kérték kerültek teljesítésre.

A **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú melléklete** alapján a beadott közterületalakítási terv tartalmazza a:

- Műszaki leírás
- É-1.01 - Helyszínrajz meglévő állapot
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 8. pont - mivel a közvilágítás és díszvilágítás meglévő megmaradó állapotban marad, tervezéssel nem érintett)
- É-1.02 - Helyszínrajz tervezett
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 1. 4. 5. 6. pont)
- É-1.03 - Kertépítészeti kialakítás
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 3. és 4. pont)
- É-1.04 - Metszet és részletrajzok
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 2. és 3. pont)

- É-1.05 - Hosszmetszet és részletrajzok (419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 11. pont)
- É-1.06 - Látvány
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 3. és 6. pont)
- É-1.07 - Látvány
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 3. és 6. pont)
- Tervezői nyilatkozat
- Nyilatkozat a műalkotás nyilvántartásba vételének megnevezéséről
- Közmű genplan
(419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellék, 7. pont, mely átalakítással nem érintett, meglévő megmaradó állapotban marad)

Pavilonokat, pavilonjellegű építményeket, fülkét vagy vendéglátó teraszt nem kívánunk elhelyezni így a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellékletének 9. és 10. pontja nem vonatkozik ezen tervezési munkára.

Mivel az idővonal és az új térbukolat egy ütemben fog elkészülni ezért a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 8. számú mellékletének 12. pontja sem vonatkozik ezen eljárásra. A továbbiakban a megvalósított térkövezésen belül évenként egy darab 20x40-es gravírozott elem fog bekerülni az új térkő helyére, semmilyen más módosítás nem történik.

Előzmények

A Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata nyilvános pályázatot írt ki 2022 szeptemberében köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából. Az eredeti tervek szerint a megújuló Széchenyi téren az MTA olyan jelet kívánt állítani, amely egyaránt méltó az Akadémia történetiségéhez, ugyanakkor kifejezi a tudomány naprakészességét, mindenkori aktualitását és gyors reagálóképességét is. A pályázatra 65 pályamunka érkezett, ezeket egy építészekből, művészettörténészekből, képzőművészekből, valamint az akadémia és a főpolgármesteri hivatal képviselőiből álló bírálóbizottság értékelte. Megvalósításra a jelen engedélyezési eljárás tárgyát képező "Határtalan történet" című pályamunkát választották.

Kialakult állapot

Időközben a Széchenyi tér tulajdonos váltása miatt (fővárosi tulajdonból államivá válás) a tér átalakítására készített kiviteli terveket és benne kidolgozásra kerülő nagyvolumenű felújítási elveket elvetették. Mivel ezen dokumentáció illetve az eredeti lehatárolás képezte a pályázat alapját ezért szükségessé vált a pályamű újradefiniálása. Jelenleg a parkolóban és a rendelkezésre álló járdaszakaszon az MTA székház felújítási munkái zajlanak, melyeket a bicentenárium előtt szeretnének befejezni.

Ideiglenes állapot - jelen engedélyezési eljárás tárgya

Az MTA a 200 évforduló alkalmára mindenképp szeretné megvalósítani a nyertes köztéri alkotást, ezért egy külön erre a célra összehívott MTA bizottsággal többszöri körben egyeztetésre kerültek a lehetséges alternatívák egy ideiglenes állapotra.

A végleges cél az eredeti pályázati anyagban foglaltak megvalósítása, melyre remélhetőleg az elkövetkező években a tér teljes felújításával sor kerül.

Az eredeti pályázati anyagot külön csatoljuk jelen kérelemhez.

Helyszín

A rendelkezésre álló tervezési helyszín leszűkült az Akadémia főhomlokzata előtti járdaszakaszra. Ahogyan a csatolt pályázati anyagunkban is olvasható, mivel ez a terület fontos műemléki épületekkel (határoló térfalként főként az MTA székháza értelmezhető - tervezete Friedrich August Stüler, neoreneszánsz stílusban, ünnepélyes megnyitó 1865. december 11.), szobrokkal, homlokzatra helyezett emléktáblákkal és a budai panorámával már eleve egy vizuálisan gazdag képet eredményez, ezért nem szándékoztunk még egy vizuális tömeggel rendelkező szobrot létrehozni. Az ezen dokumentumban bemutatott műalkotás egyik fő gondolati csírája egy olyan műalkotás létrehozásának szándéka volt, mely nem vetekszik a környezetével, nem befolyásolja a világörökségi látképet és mégis kihangsúlyozza az akadémia múltját, jelenét és jövőjét - ezt egy egyszerű burkolatba rejtett idővonallal szeretnénk reprezentálni. Ez eleget tesz a **Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2020. (I. 30.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről 25. § -ban** kértnek is.

Elhelyezkedés

Mivel adott számú és méretű lapokat szeretnénk elhelyezni ideiglenesen (200 elem, 20x40 cm-es tardosi mészkőből, a lapokon homokszórás bema­rással), amelyek később áthelyezésre kerülnek, (de addig is minden évben további egy új elemmel bővül a számuk), ezért az eredeti koncepció szerinti, a Székház főbejáratától való indítást elvetettük. Helyette, több MTA-val folytatott megbeszélés alapján a meglévő járdaburkolat közepére helyeztük át az elemeket 90°-al elforgatva, párhuzamosan a főhomlokzattal, hogy a homlokzati síkból és a tervezési terület határából ne lépjünk ki. Az idővonal kezdő pontjának a székház homlokzatának rizalitjára jelöltük ki.

Elemek

A tardosi mészkő elemek felületébe, a csatolt pályázati dokumentáció szerint évszám és az adott év egy fontos eseménye van bema­rva. A kövek tartalmát az Akadémiával közösen fogalmazzuk meg, ezen anyag összeállítása folyamatban van,

a rendelkezésre álló elkészült szöveges tartalmat csatoljuk, néhány év szövegezése még hiányzik, ezen az MTA dolgozik.

A minőségi anyaghasználat tekintetében szintén eleget tesz nemcsak a fő gondolati koncepciónak, mely szerint az idővonal a MTA belső világának a kivetülése a közterületre de a hatályos önkormányzati településképi rendeletnek is - Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2020. (I. 30.) önkormányzati rendelete a településképi védelmről 14. pont Közterület alakítási terv tervezési követelményei 25. § (1) pont.

Műszaki paraméterek

Az MTA homlokzata előtti járdaszakasz, az MTA felújítása kapcsán új andezit térburkolatot kap, melynek magassági paraméterei a kialakult állapotot követik, és a meglévő megmaradó járdaszakaszhoz változatlanul csatlakozik. Ebbe az andezit burkolatba kerülnek integrálásra az idővonal elemeit képző tardosi mészkő lapok.

A lehelyezett tardosi mészkő lapok 20x40 cm méretűek és 8 cm vastagságúak, ágyazatuk az andezit burkolattal megegyező. Ez szintén eleget tesz a településképi rendeletek 14. pontjának 25. §-ban foglaltaknak.

Új burkolati rétegrend

- 8 cm vastag andezit burkolat (benne a tardosi mészkő elemek), homokos besöpréssel fugázva
- 3-8 cm kő zúzalék ágyazat, 0-20 mm szemcseméret
- 15 cm vtg. ckt beton (cementtel stabilizált homokos kavics) felső hordozó réteg,
- 15 cm zúzott kő alsó hordozó réteg, 20-55 mm szemcseméret
- tömörített altalaj

Forgalomtechnika

A tér kialakult forgalmi rendje nem változik. Új fák telepítése, fakivágás, vagy új ültetés nem képezi jelen engedélyezési eljárás tárgyát. Egyedüli kertépítészeti beavatkozás a terven jelölt meglévő megmaradó zöldfelület újrafüvesítése. Az új

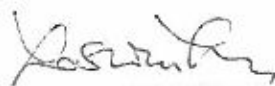
burkolat tervezése során a meglévő járdaszakasz kialakult magassági geometriáját vettük figyelembe, valamint a meglévő megmaradó csatlakozó járdaszakaszok magassági paramétereit, mely eleget tesz a **Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2020. (I. 30.) településképi védelméről szóló önkormányzati rendelet 25. §-nak d) pontjában** foglaltaknak. Kandeláberek nem érintettek tervezéssel.

Jövőbeni állapot

A jövőbeni végleges állapot szemléltetésére csatoljuk a teljes pályázati anyagunkat. Annyi fontos kitéltt említénénk, hogy a leendő Széchényi tér felújítását és átalakítását végző tervezőcsapattal valamint kivitelezővel a végleges állapot megvalósítása érdekében mindenképp szükséges egyeztetni és a pályázati szándékot figyelembe véve véglegesíteni a terveket. Ezen végleges állapot engedélyeztetése egy külön építési hatósági eljárás keretében fog történni a teljes térfelújítási dokumentációval együtt.

Kelt:

Budapest, 2025. január.

Koszorú Lajos
településképi tervező
TR 01-1346, TT/1 01-1346

.....
Csillag Katalin
vezető tervező
É/1-01-6012

KÖZTÉRI ALKOTÁS A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ALAPÍTÁSÁNAK 200. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

MŰLEÍRÁS

Pályázat célja

A pályázat célja egy köztéri alkotás megtervezése a Magyar Tudományos Akadémia 200. évfordulója alkalmából. A köztéri alkotás a tudományt és az akadémiát próbálja megismertetni a látogatókkal, egyben nyitni próbál az MTA zárt, szigorú, szabályos épületéből a külvilág felé. A tervezés során az emlékmű helye, épülethez való viszonya és közérthetősége került előtérbe.

Pályázatunk teret ad a Magyar Tudományos Akadémia történetének. A tudományt a tudományos közösség formálja, ezért ennek a közösségnek a folyamatos alkotó ereje és jelenléte jelenik meg az általunk tervezett köztéri alkotásban.

Helyszín

Az MTA előtti tér, a Széchenyi tér kialakulásától kezdve számos átalakuláson ment át. Terepe volt a hatalom reprezentációjának, de politikai megmozdulásoknak is. A tér létrejötté a Lánchíd méltó érkeztetésének köszönhető. A teret U alakban körbevevő épületek a környező utcák rendszeréhez igazodnak. A Lánchíddal szemben a Grashem-palota szimmetrikus rendjével előrevetíti a tér ezirányú kialakítását. Az MTA épülete a Széchenyi tér északi térfalát alkotja.

Bár a Tudományos Akadémia a tér legjelentősebb épülete, sem a korábbi állapotok, sem a mostani terv nem kezeli méltón. A kiadott tervet nem bíráltuk fölül, elfogadtuk a rendszerét annak ellenére, hogy több pontját vitathatónak gondoljuk.

Koncepció

Koncepciónk jelképzés és térfoglalás egyben. Az MTA főbejárati lépcsőjétől kiinduló, az épület geometrikus rendjében (párhuzamos a főbejárattal) haladó vonal a végtelenbe tart. Szimbolizálja a tudomány beláthatatlan dimenzióját és a megismerhetőség határtalanságát. A téri alkotás lényegében a beltéri reprezentatív világot keltő szőnyeg kifutása a köztérre, amely kapcsolatot teremt a belső világgal.

A végtelenbe tartó vonal mindenén áthalad, ami az útjába kerül. Nemcsak a kijelölés eszközével, de a térfoglalás gesztusával is él.

A jel az állandó felfedezés vágyát és a folytonos megkérdőjelezést erősíti. Az entrópia az időben való folyamatos előrehaladással nő, ez jellemzi az alkotásunkat is: míg az elején párhuzamosan halad a körülötte lévő térkövekkel, átvitt értelemben az ismert múltat szemlélítve, később átvág a szegélyen és a jelent szimbolizáló 200. elem már fűben kerül lehelyezésre. A 200 db-ot követően a felületben hiányként jelenik meg a jelképes vonal. Ez a terület már a jövőre vonatkozik, amit évről évre a Magyar Tudomány Ünnepeinek alkalmával újra és újra ki lehet egy-egy elemmel egészíteni. A távoli jövő kiszámíthatatlan, annak formálását a jel a jövő generációjára bízta.

Az emlékmű közösségi aktusként születik meg: a 200 db kőből álló alkotást a Tudományos Akadémia intézetei, az itt tevékenykedő kutatók közös akció keretében helyeznek el időrendben. Az emlékmű célja a tudomány és a tudományos területek hálózatának megjelenítése. A közösségi cselekvésként létrehozott jel az alkotást és az alkotó közösséget reprezentálja.

Anyaghasználat

A téren elhelyezett jel anyagában folytatja az MTA kültéri lépcsőjén megjelenő tardosi mészkő burkolatot. A vonal 20*40 cm-es mészkő lapokból áll össze. A rózsaszín árnyalatú mészkő kitűnik a tájépítészetben használt andezit burkolati rendszerből, kijelölve egy egyértelmű sávot az MTA főbejáratához. Geometriája és mérete a tájépítész tervek burkolatmintájába illik, annak kiemelt részeként jelenik meg.

Megvalósítás

A tervezett köztéri alkotás fontos része, a tudományos közösséggel való együttműködés. Az MTA fontosságát a legjobban a tagok mutathatják be. Együttműködés jelképezhet egy nyitást, amely pályázat fő szempontja és célja volt. A kő lerakása egy kiemelt esemény része lehet minden évben, így a köztéri alkotáson és állandó változást figyelhető meg.

Határtalan történet		
Év	Javaslat a felvésendő szövegre	Piktogram
1825	Gróf Széchenyi István országgyűlési felajánlása a Magyar Tudós Társaság megalapítása érdekében	
1826	Gróf Teleki József felajánlja családi könyvtárát a tudós „társaságnak és a haza összes polgárainak használatára”.	
1827	Törvény a hazai nyelv művelésére föllállítandó tudós társaságról vagy magyar akadémiáról	
1828		
1829		
1830	Kazinczy Ferencet, Kölcsey Ferencet és Vörösmarty Mihályt az Akadémia tagjává választják.	
1831	A Magyar Tudós Társaság jelmondata: „Borúra derű”. Az intézmény első közgyűlése.	
1832	Megjelenik Bolyai Farkas matematikus, akadémikus fő műve, a „Tentamen” és függelékeként fia, Bolyai János „Appendix” című munkája.	
1833	Reformterveinek összefoglalásaként megjelenik gróf Széchenyi István „Stadium” című műve az ország törvényhozóinak ajánlva.	
1834	Gróf Széchenyi István ajándékként az általa 1831-ben Johann Nepomuk Enderrel megfestetett „Allegória” a Tudós Társaság tulajdonába kerül.	a nőalak sematikus rajza
1835	Kőrösi Csoma Sándor akadémikus elküldi tibeti–angol szótárának 50 példányát az Akadémiának.	

1836		
1837	A Nemzeti Színház megnyitóján bemutatják Vörösmarty Mihály „Árpád ébredése” című, hazafias drámáját.	
1838	A Batthyány család rohonci könyvtárának 30 000 kötetes gyűjteménye a Tudós Társaság könyvtárára száll.	
1839	Schoepf-Merei Ágost orvos, akadémikus megalapítja az ország első gyermekkórházát.	
1840	Megjelenik a Magyar Academiai Értesítő, a tudós testület hivatalos közlönyének első száma.	
1841	Bugát Pál orvos, akadémikus kezdeményezésére megalakul a Magyar Természettudományi Társaság.	
1842	Gróf Széchenyi István beszéde a Magyar Tudományos Akadémia jövőjéről	
1843		
1844	Czuczor Gergely és Fogarasi János megbízást kap az Akadémiától a magyar nyelv szótárának kidolgozására.	
1845	Jedlik Ányos természettudós, akadémikus megtartja az első magyar nyelvű egyetemi előadást.	
1846	Vásárhelyi Pál elkészíti a Tisza szabályozásának tervét az árvízvédelem és hajózás érdekében.	
1847	Akadémiai felszólítás „minden, a nemzeti becsületet szíven viselő magyarhoz a hazai műemlékek ügyében”	

1848	Az első felelős magyar kormány akadémikus tagjai: Deák Ferenc, Eötvös József, Mészáros Lázár, Széchenyi István, Szemere Bertalan.	
1849	Korponay János honvéd ezredest, akadémikust hosszú börtönbüntetésre ítélik a szabadságharc után.	
1850	„Mint oldott kéve, széthull nemzetünk...!” – Tompa Mihály megírja „A gólyához” című versét.	
1851		
1852		
1853		
1854		
1855	Jedlik Ányos papírcellás galváneleme a párizsi világkiállításon díjat kap.	
1856		
1857	Az Akadémia elhatározza Magyar László kongói útjáról készült tudósításának a megjelentetését.	
1858	Az alapszabályok kényszerű módosítása és az első nagygyűlés a szabadságharc leverése után	
1859	Az Akadémia „munkálkodásainak előmozdítására” megalapítják a Magyar Hölgyek Díját.	

1860	Báró Sina Simon jelentős pénzadománya segítségével lezajlik az Akadémia székházának tervpályázata.	
1861	Jókai Mór író az Akadémia rendes tagjává választják.	
1862	Akadémiai küldöttség (Henszlmann Imre, Ipolyi Arnold, Kubinyi Ferenc) jár Konstantinápolyban a corvinák felkutatására.	
1863	Madách Imre drámaíró az Akadémia tagjává választják.	
1864	Hantken Miksát, az őslénytan kiemelkedő tudósát, a későbbi Földtani Intézet igazgatóját az Akadémia tagjává választják.	
1865	Átadják az Akadémia Friedrich August Stüler által tervezett székházát. Arany János az Akadémia titkára.	a főhomlokzat sematikus rajza
1866	Megnyílik a Fővárosi Állatkert, első igazgatója Xántus János akadémikus.	
1867	Az Akadémia székházában megalakul a Magyar Történelmi Társulat, és megindul folyóirata, a Századok.	
1868	Báró Eötvös József akadémikus, oktatási miniszter törvénye a kötelező elemi oktatásról	
1869	Keleti Károly akadémikus, az önálló statisztikai hivatal megalapítója megszervezi az első modern népszámlálást.	
1870	A Nemzeti Múzeum növénytára Haynald Lajos adományával bővül. Megalakul a Meteorológiai és Földdelejeességi Magyar Királyi Központi Intézet.	
1871	Than Károly az egyetemi oktatás lényeges kellékeiről tart előadást, hangsúlyozva a kísérletek fontosságát.	

1872	Charles Darwin angol természettudóst az Akadémia külső tagjává választják.	
1873	Szabó József, az ásványtan professzora a vulkáni kőzetek rendszerezését követően publikálja földpát-meghatározási módszerét.	
1874	Megjelenik Rómer Flóris „Régi falképek Magyarországon” című munkája, a művészettörténeti műfaji gyűjtések úttörő műve.	
1875		
1876	Deák Ferenc, „a haza bölcse” felravatalozása az Akadémia épületének előcsarnokában	
1877	Zsigmondy Vilmos bányamérnök megkezdí a városligeti mélyfúrású kút kivitelezését, a feltárt hévíz máig a Széchenyi Gyógyfürdő táplálója.	
1878	Fodor Józsefet, a magyar közegészségügy megalapítóját és a bakteriológia szaktekintélyét az Akadémia tagjává választják.	
1879	Budenz József Akadémiai Nagyjutalmat kap a „Magyar-Ugor összehasonlító szótár”-ért, az uráli nyelvrokonság kutatásáért.	
1880	Jendrassik Jenő, az orvosi fizika első hazai művelője tervei alapján épül az Élettani Intézet.	
1881	Louis Pasteur francia mikrobiológust az Akadémia tagjává választják. Hatására Hőgyes Endre 1890-ben megalapítja a budapesti Pasteur Intézetet.	
1882		
1883		

1884	Trefort Ágoston oktatási minisztert, a modern közép- és felsőfokú oktatás megteremtőjét az Akadémia elnökévé választják.	
1885	Bláthy Ottó Titusz, Déri Miksa és Zipernowsky Károly szabadalmaztatják a zárt vasmagú transzformátort.	
1886	A tudós főpap, Ipolyi Arnold jelentős végrendeleti alapítványa az Akadémia javára	
1887	Kelet-afrikai expedíció indul gróf Teleki Sámuel vezetésével.	piktogram
1888	Az Akadémia kiadásában megjelenik Habsburg József Károly főherceg „Cigány nyelvtan” című munkája.	
1889	Schulek Vilmos szemészorvost, az ibolyán túli sugárzás káros hatásainak felismerőjét az Akadémia tagjává választják.	
1890	Semsey Andor akadémikus, mecénás nagy összegű pályázatot indít tudományos művek megírására.	
1891	Eötvös Loránd fizikus, az Akadémia elnöke bemutatja az Eötvös-inga első változatát.	piktogram
1892	Elkészül Wartha Vince akadémikus, kémikus, az eozinmáz felfedezője kézírata a fémlüszteres kerámiatermékek előállításáról.	
1893	Bánki Donát és Csonka János szabadalmaztatja a belsőégésű motorok üzemanyag-ellátását biztosító porlasztót.	
1894		
1895	Megjelenik Szilágyi Sándor történész, akadémikus szerkesztésében „A magyar nemzet története” első kötete.	

1896	Megjelenik Borovszky Samu történész, akadémikus szerkesztésében a „Magyarország vármegyéi és városai” első kötete.	
1897	Az Akadémia Wahrmann Mór adományából díjat alapít az ipar és a kereskedelem kiválóságainak.	
1898		
1899	Mikszáth Kálmánt az Akadémia tagjává választják. Konkoly Thege Miklós ógyallai csillagvizsgálója állami intézménnyé válik.	
1900	Megjelenik báró Nopcsa Ferenc, a „Magyarosaurus” leírója első közleménye Erdély dinoszauruszleleteiről.	
1901	Korányi Frigyes kezdeményezésére szanatórium épül a budapesti szegény sorsú tüdőbetegek számára.	
1902	Az Akadémia megalapítja a Bolyai János nemzetközi matematikai díjat.	
1903	Kandó Kálmán tervei alapján megnyílik a világ első, nagyfeszültségű váltakozó árammal működtetett vasútvonala.	
1904		
1905	Gomperz Róza közvetítésével veje, Kaufmann Dávid hebraikagyűjteménye az Akadémia könyvtárába kerül.	
1906	Kövesligethy Radó igazgatósága alatt az Akadémia támogatásával megkezdí működését a Földrengési Obszervatórium.	
1907	Mauritz Béla, a közettan iskolateremtő tudósa publikálja gyergyódítrói és mecseki kutatási eredményeit.	

1908	Fejér Lipót matematikust 28 éves korában az Akadémia tagjává választják.	
1909	Az Akadémia kiadásában megjelenik Vikár Béla etnográfus Kalevala-fordítása.	
1910	Gelei József megkapja az Akadémia Vitéz-jutalmát az örvényférgék szövettanáról szóló munkájáért.	
1911	Megjelenik Kármán Tódor cikke a később róla elnevezett örvénysorról.	
1912		
1913		
1914	Megjelenik Gombocz Zoltán és Melich János munkája, a „Magyar etymologiai szótár” első kötete.	
1915	Herceg Batthyány-Strattmann Lászlót, a szegények orvosát az Akadémia igazgatósági tagjává választják.	
1916		
1917	Lóczy Lajos „A Balaton környékének geológiai képződményei és ezeknek vidékek szerinti telepedése” című művével elnyeri az Akadémia Nagyjutalmát.	
1918	„A Magyar Tudományos Akadémia szózata a művelt világ összes akadémiaihoz” Magyarország területi egysége érdekében	
1919	Gróf Teleki Pál akadémikus kezdeményezésére elkészül Magyarország etnikai térképe a népsűrűség figyelembevételével.	

1920	A politikai okokból kizárt akadémikusok emlékére	
1921		
1922	Riesz Frigyes és Haar Alfréd akadémikusok szerkesztésében megjelenik az Acta Scientiarum Mathematicarum első száma.	
1923	Klebensberg Kunó kultuszminiszter rendszeres állami támogatást biztosít az Akadémiának.	
1924	Megjelenik Bókay János akadémiai székfoglalója a bárányhimlő és az övsömör kórokozójáról.	
1925	A magyar kutatónők közül elsőként felolvassák Vendl Mária ásványtani munkáját az Akadémián.	
1926	Schaffer Károly orvos, akadémikus tanulmányával megalapozza az idegkórszövettant.	
1927	A tihanyi Biológiai Kutatóintézet megalapítása Verzár Frigyes fiziológus és Hankó Béla zoológus vezetésével	
1928	Gróf Vigyázó Sándor (†1921) és Ferenc (†1928) hagyatéka rendezi az Akadémia anyagi helyzetét.	
1929		
1930		
1931		

1932	Megkezdődik a Magyar Rádió 6-os stúdiójának akusztikai tervezése (Békésy György és Dohnányi Ernő munkája).	
1933	Akadémiai határozat születik Bartók Béla és Kodály Zoltán munkája nyomán a magyar népi dallamok teljes gyűjteményének kiadásáról.	
1934	Megjelenik Jávorka Sándor és Csapody Vera „A magyar flóra képekben” című munkája.	
1935	Selényi Pál akadémikus szabadalma egy új elektrosztatikus képátviteli eljárásról, amely a fénymásolás alapja	
1936		
1937	Szent-Györgyi Albert, a C-vitamin felfedezője élettani-orvosi Nobel-díjat kap.	
1938		
1939	Az Akadémia vezetői felemelik szavukat a második zsidótörvény rendelkezéseivel szemben.	
1940	Max Planck Nobel-díjas német fizikust az Akadémia tiszteleti tagjává választják.	
1941	Megalakul a Teleki Pál Tudományos Intézet, több későbbi akadémiai kutatóintézet jogelődje.	
1942	Márai Sándor író, költő az Akadémia tagjává választják.	
1943	Hevesy György kémiai Nobel-díjat kap a radioaktív izotópos nyomjelzés módszerének kidolgozásáért.	

1944	A zsidó származásuk miatt üldözött magyar tudósok emlékére	
1945	Papp Simon geológust kőolajipari munkásságáért az Akadémia tagjává választják.	
1946	Bay Zoltán radarkísérlete a Föld és a Hold távolságának meghatározására	
1947	Gábor Dénes fizikai Nobel-díjat kap a holografikus módszer feltalálásáért.	
1948	Fülep Lajos művészettörténészt és Szentágothai János orvost az Akadémia tagjává választják.	
1949	Az Akadémia kommunista átszervezése miatt addigi tagságuktól megfosztott akadémikusok emlékére	
1950	„hol zsarnokság van, / mindenki szem a láncban” – Illyés Gyula megírja „Egy mondat a zsarnokságról” című versét.	
1951	Sántha Kálmán orvos, akadémikus kizárása, 1956-ban rehabilitálta az Akadémia.	
1952	Jermy Tibor kezdeményezésére megkezdődik az országos növényvédelmi fénycsapdahálózat kiépítése.	
1953	Megjelenik Turán Pál könyve az analízis új módszeréről és Rényi Alfréd könyve a valószínűségszámításról.	
1954	A debreceni Atommagkutató Intézet megalapítása	
1955	Megjelenik Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus „Geokémia” című könyve.	

1956	Bibó István akadémikus, államminiszter kiáltványa a körbezárt Országházból a forradalom védelmében	
1957	Heller László és Forgó László bemutatja a hőerőművekben alkalmazott légekondenzációs hűtőtornyot.	az inotai toronysor sematikus rajza
1958	Kozma László az Akadémia anyagi támogatásával elkészíti az első magyar elektronikus számítógépet.	
1959		
1960	Az Akadémia Elnöksége tudományos gyakornoki ösztöndíjat létesít a fiatal kutatók támogatására.	
1961	Szegeden megalakul az első területi akadémiai bizottság.	
1962		
1963	Wigner Jenő fizikai Nobel-díjat kap az atommag és az elemi részecskék elméletének kifejlesztéséért.	
1964	Dudich Endre zoológust visszaminősítése után másodszor is az Akadémia rendes tagjává választják.	
1965		
1966		
1967	Megjelenik a „Magyarország Nemzeti Atlasza” első kiadása az Akadémia és a Kartográfiai Vállalat közreműködésével.	

1968	Megjelenik „A magyar nyelvjárások atlasza” első kötete.	
1969	Megjelenik Szabó Árpád fő műve a görög matematika kibontakozásáról.	
1970	Kerpel-Fronius Ödön gyermekorvost az Akadémia rendes tagjává választják.	
1971	Az Akadémia megalapítja a Szegedi Biológiai Központot.	
1972	Az Akadémiai Ifjúsági Díj megalapítása	
1973	Az Akadémia először választ egyszerre négy új női tagot: Péter Rózsát, Földváriné Vogl Máriát, Garas Klárát és Hollán Zsuzsát.	
1974		
1975		
1976	Elnökségi határozat a kutatónők esélyegyenlőségének javítására	
1977	Megjelenik Beck Mihály akadémikus „Tudomány–áltudomány” című munkája.	
1978	Megjelenik Simonyi Károly nagy hatású tudománytörténeti munkája, „A fizika kultúrtörténete”.	
1979	Megjelenik Kornai János kritikai műve a szocialista gazdaságról, „A hiány”.	

1980	Farkas Bertalan használja először az űrhajósok sugárterhelését mérő eszközt, az MTA KFKI-ban kifejlesztett Pillét.	
1981		
1982	Kosáry Domokos és Szabad György történészeket az Akadémia tagjává választják.	
1983	Erdős Pál matematikus Wolf-díjat kap.	
1984		
1985		
1986	Az OTKA-törvénnyel létrejön a keleti blokk első független kutatási alapja.	
1987	Mádl Ferenc jogászt, Magyarország későbbi köztársasági elnökét az Akadémia tagjává választják.	
1988	Megnyílik az MTA Könyvtárának új épülete az Arany János utcában.	
1989	A korábban politikai okokból kizárt akadémikusok rehabilitálása	
1990	A külső tagság bevezetése a határon túli magyar tudósok elismerésére	
1991		

1992	A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia és a Művészeti Gyűjtemény megalapítása	
1993	Pungor Ernő akadémikus javaslatára megalakul a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Hálózat.	
1994	Oláh György kémiai, Harsányi János közgazdasági Nobel-díjat kap.	
1995		
1996		
1997	A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj megalapítása	
1998	Lámfalussy Sándort, „az euró atyját” az Akadémia külső tagjává választják.	
1999		
2000		
2001	Sólyom László jogászt, Magyarország későbbi köztársasági elnökét az Akadémia tagjává választják.	
2002	Kertész Imre, a SZIMA tagja irodalmi Nobel-díjat kap.	
2003	A Magyar Tudomány Ünnepeinek (november 3.) törvénybe iktatása	

2004		
2005	Lax Péter matematikus Abel-díjat kap.	
2006	Megjelenik „A magyar nyelv nagyszótára” első kötete.	
2007	Megalakul az Akadémia első határon túli szervezete, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság.	
2008		
2009	Elindul a Lendület Program a kiválósági kutatások támogatására.	
2010		
2011		
2012	Szemerédi Endre matematikus Abel-díjat kap.	
2013		
2014		
2015		

2016	Kodály Zoltán zenepedagógiai koncepcióját az UNESCO a szellemi kulturális örökség részévé nyilvánítja.	
2017	Megkezdí működését a Nők a Kutatói Életpályán Elnöki Bizottság.	
2018		
2019	Az Akadémia új küldetésnyilatkozatot fogad el a kutatóhálózat leválasztását követően.	
2020		
2021	Lovász László matematikus Abel-díjat kap.	
2022		
2023	Karikó Katalin kutatóbiológus orvostudományi, Krausz Ferenc fizikai Nobel-díjat kap.	
2024		
2025		MTA200 logó piktogram
2026		MTA Könyvtár 200 logó piktogram

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának
200. évfordulója alkalmából köztéri alkotás létrehozására
kiírt pályázat zárójelentése

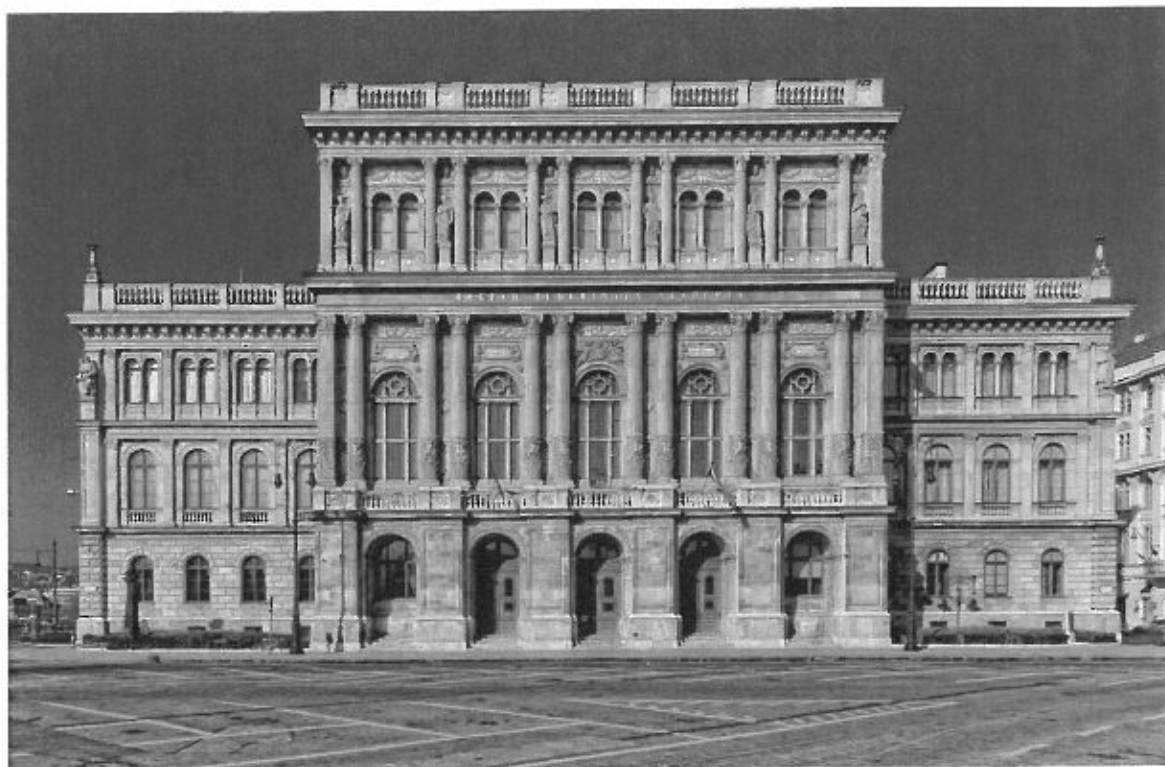
TUDOMÁNYTÉR

Bevezető

A Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: Kiíró) 2022 augusztusában nyilvános pályázatot hirdetett köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából. A megújuló Széchenyi téren az MTA olyan jelet kíván állítani, amely egyaránt méltó az Akadémia történetiségéhez, ugyanakkor kifejezi a tudomány naprakészségét, mindenkori aktualitását és gyors reagálóképességét is. A pályázat a folyamat során később a „Tudománytér” elnevezéssel azonosult.

A Kiíró elvárásként fogalmazta meg, hogy a megvalósuló alkotás hozza közel a tudományt, a tudományos közösséget az érintett közösségek tagjaihoz, és hogy képes legyen kifejezni a tudomány olyan fontos jellemzőit, mint a megalapozottság, a megbízhatóság, és azt, hogy megoldást keres a jelen problémákra és a jövő kihívásaira. A kiírás célja volt, hogy a pályázaton nyertes alkotás által egy inkluzív jellegű tér alakuljon ki, amelyet a különböző érintett közösségek egyaránt sajátjuknak érezhetnek, valamennyi társadalmi réteghez szól, érdekes és élvezhető anélkül is, hogy minden értelmezési szintjét meg kellene fejteniük.

A pályaművekkel kapcsolatos elvárás volt továbbá, hogy vegyék figyelembe a Széchenyi tér átalakításával kapcsolatos terveket. A köztéri alkotás műfajára, karakterére, méretére, anyagára, a felhasznált technológiára vonatkozó kikötést a Kiíró nem tett, azonban az alkotásnak és a kiegészítő elemeknek harmonikusan kell illeszkedniük a világörökségi látványba, azt zavaró hatású alkotás nem helyezhető el az épület körül. A köztéri alkotásnak meg kell felelnie a hatályos jogszabályoknak, különös tekintettel a településképi védelméről szóló rendeletekre.

A kiírás azt is egyértelművé tette, hogy a köztéri alkotás tervezése és megvalósítása során a nyertes pályázónak (alkotónak vagy alkotócsoporthoz) együtt kell működnie a tere érintő beruházások – különösen a Széchenyi István tér, a RakPark projekt, az MTA Székház rekonstrukciója és a felszín alatti parkoló – tervezőivel, kivitelezőivel.

A Kiíró nem határozta meg a köztéri alkotás pontos helyszínét, de azt mindenképpen az MTA Székház közelében, azzal értelműezhető összefüggésben, annak „vonzáskörzetében” javasolta a pályázóknak.

A pályázathoz kapcsolódóan az MTA 2021. szeptember 29-én tájékoztatást és helyszínbejárást szervezett, a regisztráló résztvevőknek pedig megküldte az előadások hangfelvételeit és a feltett kérdésekre adott válaszokat.

A beérkező pályázatokat az MTA Titkársága (Lebonyolító) fogadta 2022. december 15-ig, majd előkészítette a bírálóbizottság számára értékelésre, mindvégig biztosítva a pályázatok anonimitását a bírálók előtt. A pályázatok szakmai dokumentációjának és a maketteknek a megtekintését követően a bírálók előzetesen értékelték a pályázatokat. Az értékelés alapján rendszerezett pályázatokról a bizottság 2023. január 13-i ülésén részletes vitát folytatott, majd kialakította javaslatát a díjazásra szánt pályaművekről, sorrendjükről, valamint a rendelkezésre álló, díjazásra szánt összeg felosztásáról. A bizottság döntéseit többségi szavazással hozta meg.

A megvalósítandó pályaműről a végső döntést az MTA elnöke hozza meg a Fővárosi Önkormányzat főpolgármestere előzetes egyetértésével. A nyertes pályamű megvalósítására az MTA elnökének döntését követően a terület vagyonkezelőjének egyetértésével kerül sor.

A Kiíró fenntartotta a jogot, hogy amennyiben a beérkezett művek színvonalát nem találja megfelelőnek, a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa, vagy új pályázatot írjon ki. Azonban a bírálóbizottság többségének véleménye alapján a pályázat eredményes volt, tartalmazott a Kiíró által megfogalmazott céloknak megfelelő és azok között is egyértelműen kiemelkedő alkotást.

A pályázat lebonyolítója az eredményhirdetést követően nyilvános kiállítást szervez a bírálóbizottság és a Kiíró részvételével a díjazott, valamint a nem díjazott, de egyedi engedély alapján nyilvánosságra hozható pályaművekből.

A bírálóbizottság munkájában szavazati jogú tagként részt vett:

Kollár László Péter főtitkár, Magyar Tudományos Akadémia;

Erő Zoltán főépítész, Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal;

Lászlai Regő Balázs országos főépítész, Építési és Közlekedési Minisztérium;

Szentgyörgyvölgyi Gábor elnök, Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének Emberi Jogi, Nemzetiségi, Egyházügyi és Kulturális Bizottsága;

Lővei Pál művészettörténész, Magyar Tudományos Akadémia;

Bicskei Éva művészettörténész, MTA200 Bizottság;

Szabó Levente építész, Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia;

Szőcs Miklós TUI szobrászművész, Magyar Művészeti Akadémia;

Péter Ágnes képzőművész, alelnök, Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége;

Nagyné Varga Melinda főosztályvezető, Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály;

Fazekas Ildikó képzőművészeti szakreferens, Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Kulturális és Turisztikai Osztály;

Bardóczi Sándor főtájpépítész, Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal.

A bírálóbizottság munkáját tanácskozási jogú tagként segítette:

Demjén Norbert, Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat;

Grahner Balázs tájpépítész-tervező, a tér tervezését végző FŐMTERV-Korzó Tervezési Stúdió konzorcium képviselője;

Szaló Péter építész, tanácsadó, Magyar Tudományos Akadémia.

Általános értékelés

A „Tudománytér” pályázatra 65 különféle műfajú pályamű érkezett. Ez a kiemelt érdeklődés feltehetően egyfelől a téma művészi interpretációjához köthető kihívásnak, másfelől a helyszín és az épített környezet egyedülálló kvalitásainak köszönhető.

A beérkezett pályaművek jellemzően – a kiírásnak is megfelelően – valamely „épített jel” megvalósításában találták meg a tudomány szimbolikus megjelenítésének formáját. A pályaművek egy része a tudományos hálózatnak vagy e hálózat szervezőjének, a Magyar Tudományos Akadémiának a megjelenítését tűzte ki célul, míg több munka konkrétan az intézmény létrehozásának 200. évfordulójára utaló vizuális elem megvalósítását javasolta.

A pályaművek többsége a tudományos eredmények valamely vizuális értelmezésével kísérletezett, míg más alkotók a kutatás folyamatára, a tudás eredményeinek megőrzésére utaló szimbólumot kerestek. Több pályamű a tudományágak egymásmellettiségét kívánta megjeleníteni. Megint mások a teret fórumként kialakítva a tudás átadásának helyszínét jelenítették meg.

A bírálóbizottság a pályázati kiírásban megfogalmazott követelményeket figyelembe véve az alábbi szempontok érvényesítését tekintette fontosnak:

- a jel koncepciója: mit kíván a műalkotás megjeleníteni, ezt mennyire egyértelműen, érthetően és eredeti módon teszi;
- köztérépítészeti színvonal: az alkotás elhelyezésének kontextusa, a városépítészeti és tájépítészeti megoldások minősége;

- szobrászati/művészeti színvonal: kompozíció és forma, anyaghasználat módja, minősége;
- megvalósíthatóság: a tervezett alkotás létrehozásának és fenntarthatóságának realitása.

A bírálóbizottság különösen kedvezőnek találta azokat a pályaműveket, amelyek egyszerű és markáns koncepciókkal dolgoztak, léptékükkel és hangsúlyaikkal ugyanakkor megőrizték a Széchenyi tér és az MTA Székház primátusát.

A bírálóbizottság a pályázatot sikeresnek és credinényesnek találta, a részletes értékelést a vélemények ütköztetését figyelembe véve, a rangsort többségi szavazással alakította ki.

HATÁRTALAN TÖRTÉNET

A pályamű rendkívül egyszerű eszközzel, egy idővonal megjelenítésével jelzi a Magyar Tudományos Akadémia eddig eltelt éveit, és előrevetíti az ezután elkövetkezőket.

A javaslat szerint az Akadémia épületének főtengelyében a bejáratí lépcsőtől indulva 20/40 cm-es, évszámmal ellátott cardosi vörös mészkőből készülne az időskála. Az ünnepség idejére 200 ilyen emlékkő kerülne a helyére, de a jövőben minden kerek évfordulón a jelet a kijelölt vonalon tovább lehet építeni. A vonal a tájépítészeti koncepcióhoz annyiban illeszkedik, hogy fizikailag becsimul, azonban vörös vonalként átvágja a térépítészeti elemeket, helyet követelve magának.

Az anyagválasztás nem csupán a Budapesten sokfelé – így az MTA Székházon is – használt követ idézi meg, hanem az épület belsőjében konkrét valóságában megtalálható „vörös szőnyegre” is utal, ami így kigördítve fogadja a látogatót.

A bírálóbizottság megosztott II. helyeztként a pályaművet díjazásra javasolja.

A pályázat eredménye

A bírálóbizottság véleményének megfogalmazása és véglegesítése után került sor az anonimitás feloldására, amelynek során megállapítást nyert, hogy összeférhetetlenség egyik pályamű készítőjével kapcsolatban sem áll fenn. Mindezek alapján a bírálóbizottság döntése a következő:

I. díjra és 4 000 000 Ft díjazásra javasolt a 65-ös számú, „Kontúr” című pályamű;

rangsorolás nélküli megosztott II. díjra és egyenként 1 500 000 Ft díjazásra javasolt a 46-os számú „305 függöny” című pályamű és az 50-es számú „Határtalan történet” című pályamű;

rangsorolás nélküli díjazásra javasoltak az alábbi pályaművek, egyenként 600 000 Ft díjazással:

- 10-es számú, „Tudósok fája” című pályamű;
- 13-as számú, „Örvény” című pályamű;
- 28-as számú, „Térfoglalás” című pályamű;
- 36-os számú, „Cosmometer” című pályamű;
- 44-es számú, „Székfoglaló” című pályamű.

A bírálóbizottság megvalósításra javasolja az I. díjban részesített, 65-ös számú, „Kontúr” című pályaművet.

2023. január 30.

Az MTA alapításának 200. évfordulója alkalmából
köztéri alkotás létrehozására kiírt pályázat bírálóbizottsága

